

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4*

ADMINISTRATORS' ETHICAL LEADERSHIP AFFECTING DESIRED
CHARACTERISTICS OF STUDENTS UNDER NAKHON SI THAMMARAT
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

เอกราช เอียดแก้ว

Akarat Iadkaew

ธีระพงษ์ สมหาใหญ่

Teeraphong Somkhaoyai

พระปลัดโสมจิต โสสิโต

Prapalad Kosit Kosito

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Si Thammarat Campus, Thailand

E-mail: carecare1226@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 การวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 1,437 คน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 304 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความจงรักภักดี และด้านความเป็นพลเมืองดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และคุณลักษณะอันพึง

* Received 27 January 2022; Revised 25 February 2022; Accepted 1 March 2022

ประสงค์ของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านซื่อสัตย์สุจริต และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้าน ใฝ่เรียนรู้ และด้านอยู่อย่างพอเพียง

2. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความ รับผิดชอบ และด้านความเป็นพลเมืองดี ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านความจงรักภักดี ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์ ความ รับผิดชอบ และด้านความเป็นพลเมืองดี ผู้บริหารควร ประพฤติปฏิบัติตนด้วยความเอาใส่ใจ เต็มใจ ปฏิบัติงาน เคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น มีความยุติธรรมในการบริหารงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ สุจริตและจริงใจ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร, คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

Abstract

The study aimed to study administrators' ethical leadership affecting the desired characteristics of students under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4. This research used a survey research model. The population used in this research was 1,437 teachers under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 4. A simple group was selected from 304 teachers, and the research tools consisted of questionnaires and an interview form for development guidelines. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results showed that:

1. overall, the ethical leadership of administrators was at the highest level. When considering each aspect, loyalty and good citizenship had the highest average, followed by honesty, and fairness had the lowest average. The desired characteristics of the students were generally at a high level. When considering each aspect, love nation, religion, and the monarchy had the highest average, followed by honesty and integrity. The aspect with the lowest average was seeking to know and living based on sufficiency.

2. The ethical leadership of administrators in honesty, responsibility, and good citizenship affected the desired characteristics of the students.

3. The guidelines for developing the ethical leadership of school administrators that affect students' desired characteristics in loyalty, fairness, honesty, responsibility, and good citizenship were as follows: the administrators should behave with care, be willing to work, respecting to the privacy of others, having fairness in the administration, performing duties with honesty and sincerity, giving priority to public interest over self-interest.

Keywords: Ethical leadership of administrators, Desired characteristics of students

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีระบบทุนนิยมเป็นกระแสหลักของโลก ทำให้เกิดการแข่งขันในระดับนานาชาติมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ ธุรกิจ การค้า การอุตสาหกรรม การบริหารจัดการ เทคโนโลยีการสื่อสารทำให้เกิดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ จุดหนึ่งจุดใดจะส่งผลกระทบแพร่กระจายไปยัง ส่วนอื่นได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะ ความเสื่อมโทรมด้านจริยธรรมของสังคมที่มาจากสาเหตุการยั่วยุมากกว่าความดี การแข่งขันเพื่อเอาชนะแทนการร่วมมือ การมองคนอื่นเป็นคู่แข่งมากกว่าพันธมิตร ประเทศไทยประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย เกิดความเดือดร้อนยุ่งยากไปทุกยอมน้ำในบ้านเมืองเราทำให้สังคมไทยมีปัญหารื้อรังและไม่สามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืนตามที่ปรารถนา จิตใจของคนในปัจจุบันกำลังถูกคุกคามด้วยวัฒนธรรมมากขึ้น ในขณะที่คุณธรรม จริยธรรมลดน้อยลงไปจากจิตใจ ทำให้เกิดปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรมนานัปการ เป็นต้นว่าความรู้สึกเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนอันใหญ่หลวงต่อความเจริญรุ่งเรือง ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของคนไทย (อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา, 2550)

สถานศึกษาหรือโรงเรียนถือว่าเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่ปฏิบัติหน้าที่จัดการศึกษาโดยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนตามศักยภาพและความต้องการนอกจากจะมีเป้าหมายเพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ ตามที่ทางหลักสูตรต้องการแล้วยังต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีกด้วย เพราะการที่คนเราจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นต้องประกอบอาชีพที่สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนตามแบบประเพณีขนบธรรมเนียมในสังคมนั้น ๆ ความมีวินัยในตนเองก็เหมือนกันที่ทุกคนต้องมีเพราะถือว่าเป็นสิ่งที่ควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกให้เป็นไปซึ่งวินัยที่จะต้องสร้างเสริมเพื่อให้เยาวชนมีบุคลิกลักษณะอุปนิสัยและพฤติกรรมที่ดีงามได้แก่ นักเรียนเป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริตรับผิดชอบ เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์มีความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเองมีความอดทนอดกลั้น อยู่ในกรอบของศีลธรรมที่พึงปรารถนาของสังคม (ภาณุภัทร ลิ้มจารุณ, 2551)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) มีภารกิจรับผิดชอบบริหารจัดการศึกษาในเขตพื้นที่รวม 5 อำเภอ คือ อำเภอนม อำเภอลิลล อำเภอท่าศาลา อำเภอพรหมคีรี และอำเภอนบพิตำ ซึ่งมีวิสัยทัศน์ เป็นองค์กรคุณภาพจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาคได้มาตรฐาน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน มีเป้าประสงค์ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ มีวินัย และรักษาศีลธรรม มีความรู้ความเข้าใจ และมีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 , 2563)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษาจึงมีความสนใจที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานซึ่งจะทำให้สามารถดำเนินการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานทางจริยธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผู้วิจัยได้กำหนดและดำเนินการวิจัย โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากร คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน

1,437 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 304 คน โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตาราง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และผู้ให้ข้อมูล สำคัญในการวิจัย คือครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เป็นระยะเวลาเกิน 5 ปี ได้มาจากการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview Studies) แบบสอบถามมี ลักษณะเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถาน ศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ หลังจากศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัยนำผลที่ได้มา ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามรูปแบบและโครงสร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยพิจารณาตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข และให้ความ เห็นชอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ และจัดทำฉบับที่แก้ไข นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม เพื่อหาค่า (IOC: Index of item objective congruence) ปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมิน หรือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ให้มีจำนวนข้อและเนื้อหาที่ สอดคล้องตรงกับเรื่องที่ทำการวิจัย นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 35 คน เพื่อหาค่าความ เชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) แบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 0.983 และมีค่าความสอดคล้องรายข้ออยู่ ระหว่าง 0.301 - 0.793 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ ความถูกต้อง และทดลองใช้แล้ว ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับ สมบูรณ์ นำไปใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัย และแบบสัมภาษณ์ (Interview Studies) 1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการศึกษาข้อ 1 มาดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ ตามรูปแบบและโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ตามงานวิจัยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

กระบวนการเก็บข้อมูล แบบสอบถาม (Questionnaire)

1. ขอรับหนังสือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย ขออนุญาตหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email) เพื่อตอบแบบสอบถามระบบออนไลน์ (Google Form) ท่านละ 1 ชุด จำนวน 304 ชุด

3. นำผลการตอบแบบสอบถามที่ได้มาจัดทำข้อมูล โดยการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละชุด

4. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์นำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล แบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 ท่าน และทำการสัมภาษณ์ด้วยระบบออนไลน์ ตามแบบ สัมภาษณ์และขออนุญาตบันทึกภาพ นำผลการสัมภาษณ์ที่ได้มาจัดทำข้อมูล ตรวจสอบ ความถูกต้องสมบูรณ์ ของแบบสัมภาษณ์แต่ละชุด แล้วนำมาเขียนเป็นรูปแบบความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาดำเนินการดังนี้

1. จัดระเบียบข้อมูลโดยวิธีลงรหัส ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ตามความหมายของค่าสถิติแบบบรรยาย (Descriptive Statistics) ในรูปตาราง และนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) และนำเสนอในรูปแบบความเรียง

2. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) และประเมินผล โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของระดับ ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) และประเมินผล โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของระดับ ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

5. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิเคราะห์แยกแยะประเด็น เรียบเรียง แล้วเขียนแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่จะส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 แสดงผลการวิเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

ตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ความจงรักภักดี	4.54	0.52	มากที่สุด
2. ความยุติธรรม	4.48	0.54	มาก
3. ความซื่อสัตย์	4.53	0.52	มากที่สุด
4. ความรับผิดชอบ	4.52	0.53	มากที่สุด
5. ความเป็นพลเมืองดี	4.54	0.51	มากที่สุด
รวม	4.52	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความจงรักภักดี และด้านความเป็นพลเมืองดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมาคือ ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนด้านความยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.48$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 4 แสดงผลการวิเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ตารางที่ 2 ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.55	0.49	มากที่สุด
2. ซื่อสัตย์สุจริต	4.52	0.45	มากที่สุด
3. มีวินัย	4.49	0.49	มาก
4. ใฝ่เรียนรู้	4.46	0.51	มาก
5. อยู่อย่างพอเพียง	4.46	0.50	มาก
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	4.47	0.51	มาก
7. ความเป็นไทย	4.50	0.50	มาก
8. มีจิตสาธารณะ	4.50	0.47	มาก
รวม	4.49	0.43	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาคือ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.52$) ส่วนด้านใฝ่เรียนรู้ และด้านอยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.46$)

2. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่า 0.698 และกำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่า 0.487 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 5 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 ได้ร้อยละ 48.70 และ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่า 0.312 และปัจจัยตัวแปรมีอำนาจพยากรณ์ มีจำนวน 3 ตัวแปร คือ ด้านความซื่อสัตย์ (sumC) ด้านความรับผิดชอบ (sumD) และด้านความเป็นพลเมืองดี (sumE) ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านความจงรักภักดี (sumA) และด้านความยุติธรรม (sumB) ไม่ส่งผลต่อคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน และตัวแปรพยากรณ์ ทั้ง 5 ด้านร่วมกันพยากรณ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 รวมได้ร้อยละ 48.70 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของการพยากรณ์ค่า 0.312

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 สามารถสรุปได้ ดังนี้

3.1 ด้านความจงรักภักดีผู้บริหารที่มีความจงรักภักดีต่อสถานศึกษาจะแสดงออกถึงการสร้างและการรักษาภาพลักษณ์ของสถานศึกษา เต็มใจในการปฏิบัติงานเพื่อสถานศึกษา การคำนึงถึงความรู้สึกของบุคลากรทุกคนมีความผูกพันต่อสถานศึกษา ห่วงแทน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ปกป้อง เต็มใจที่จะเสียสละ และทุ่มเททำงานกำลังความคิด กำลังกาย กำลังใจเพื่อสถานศึกษา อุทิศตัวอย่างมากต่อสถานศึกษา มีความปรารถนาและตั้งใจพัฒนาสถานศึกษา

3.2 ด้านความยุติธรรม ผู้บริหารที่มีความยุติธรรมจะแสดงออกถึงการให้เกียรติความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีเหตุผล เที่ยงธรรม ตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียง ไม่มีอคติ บริหารจัดการโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมกัน ไม่เอานเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีความหนักแน่นในความถูกต้อง และแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้รักความยุติธรรม

3.3 ความซื่อสัตย์ ผู้บริหารที่มีความซื่อสัตย์จะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้มีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่รักษาคำมั่นสัญญา ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่การงานหาผลประโยชน์แก่ตนและพวกพ้อง ปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่บนพื้นฐานของความสุจริต รักษาระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้อื่นด้วยความจริงใจ ส่งเสริมสนับสนุนและให้กำลังใจบุคลากรทุกคนด้วยความจริงใจ

3.4 ความรับผิดชอบ ผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบจะแสดงออกให้เห็นถึงความเอาใจใส่ในงานหน้าที่ต่าง ๆ ของตนเอง จดจ่อและมุ่งมั่นต่อหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้งานต่าง ๆ ของสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามแผนและเป้าหมายที่ตั้งไว้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม เสียสละกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์เพื่อประโยชน์ของสถานศึกษา ละเอียดรอบคอบ และยอมรับผลการกระทำของตนทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขตนเอง

3.5 ความเป็นพลเมืองดี ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพด้านความเป็นพลเมืองดีจะแสดงออกให้เห็นถึงการประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์แก่สังคม ประเทศชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เคารพกฎหมายและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของสังคม มีน้ำใจ ประชาธิปไตย รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ตน รับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน และประเทศชาติ และปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ดังนี้

1. จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยมีสมมติฐาน คือ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 อยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องจากผู้บริหารมีความใส่ใจในกิจกรรมของสถานศึกษา ห่วงเทเอาใจใส่ พร้อมทั้งจะดูแลและปกป้องสถานศึกษา เต็มใจปฏิบัติงานเพื่อสถานศึกษา เคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น มีความยุติธรรมในการบริหารงาน มีความประพฤติตรงต่อวิชาชีพ มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องที่รับผิดชอบ ผลจึงอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ เพ็ญศิริ สมเรือน ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (เพ็ญศิริ สมเรือน, 2558) และธีรพัฒน์ เพชรศรีจันทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาลในจังหวัดอุทัยธานี ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ความเคารพนับถือ การมีส่วนร่วม ธรรมภิบาล และความไว้วางใจ ตามลำดับ (ธีรพัฒน์ เพชรศรีจันทร์, 2562)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องจาก ผู้เรียนปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองที่ดีของชาติ มีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง มีความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ และดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ ผลจึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พระอำนาจ อดุลกามา (น้อยนิล) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า นักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านรักความเป็นไทย รองลงมาได้แก่ ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมีวินัย และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ส่วนด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือด้านใฝ่เรียนรู้ (พระอำนาจ อดุลกามา (น้อยนิล), 2554) นอกจากนี้ ณัฐริดา นิพนธ์ และคณะ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านในระดับมาก เรียงลำดับคือ ความเคารพ ความไว้วางใจ ความเอื้ออาทร ความยุติธรรม และความซื่อสัตย์ 2) ผู้บริหารมีบทบาทในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอยู่ในระดับสูงมาก (ณัฐริดา นิพนธ์ และคณะ, 2563)

2. จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีสมมติฐาน คือ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้าน ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความเป็นพลเมืองดี ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องที่รับผิดชอบ ปฏิบัติงานโดยมุ่งผลสำเร็จของงาน ปฏิบัติงานต่างๆ ด้วยความเสียสละ ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบสังคม ประพฤติตนเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง มีจริยธรรมและปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา จึงทำให้มีโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับ ณัฐริดา นิพนธ์ และคณะ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านในระดับมาก เรียงลำดับคือ ความเคารพ ความไว้วางใจ ความเอื้ออาทร ความยุติธรรม และความซื่อสัตย์ 2) ผู้บริหารมีบทบาทในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอยู่ในระดับสูงมาก (ณัฐริดา นิพนธ์ และคณะ, 2563) นอกจากนี้ อีรพัฒน์ เพชรศรีจันทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ ในจังหวัดอุทัยธานี ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ความเคารพ นับถือการมีส่วนร่วม และความไว้วางใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของ

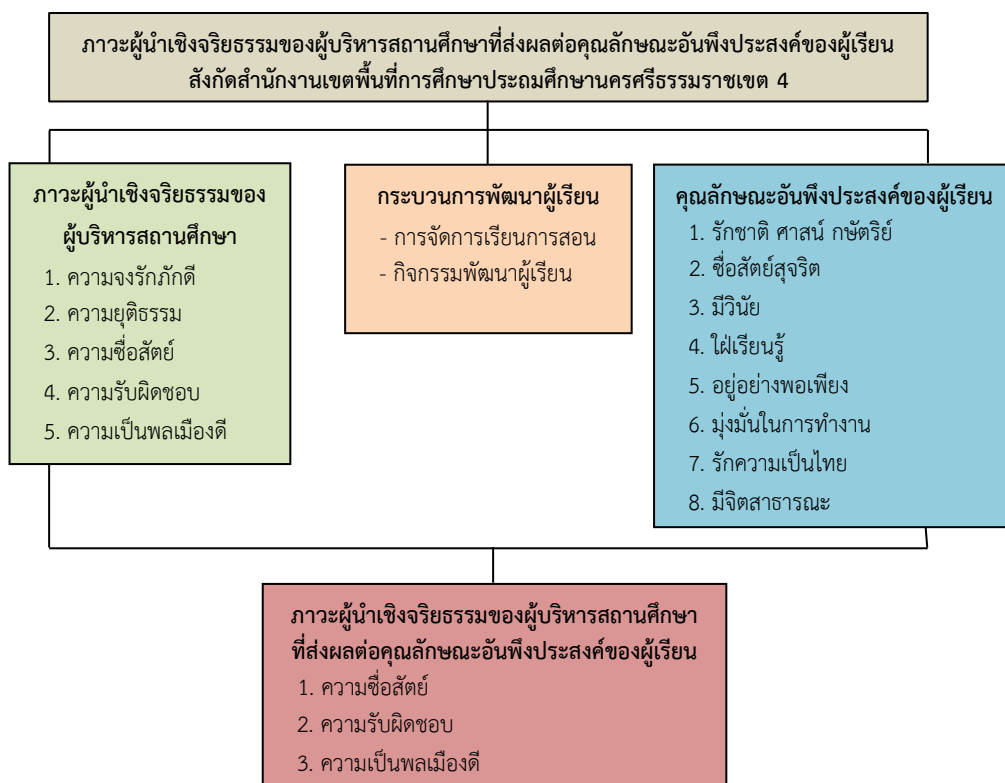
ข้าราชการครู โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 46.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ธีรพัฒน์ เพชรศรีจันทร์, 2562)

3. จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านความจงรักภักดี ด้านความยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความเป็นพลเมืองดี พบว่าการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้บริหารจะต้องแสดงออกและประพฤติปฏิบัติตนด้วยความเอาใจใส่ในกิจกรรมของสถานศึกษา มีความทุ่มเท เต็มใจปฏิบัติงาน สร้างความรัก ความผูกพัน พร้อมทั้งจะเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อสถานศึกษา เคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น มีความยุติธรรมในการบริหารงาน ปฏิบัติงานด้วยความชอบธรรม มีความซื่อสัตย์ ทั้งต่อหน้าที่ และวิชาชีพ โดยต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ ปฏิบัติงานโดยมุ่งผลสำเร็จของงาน เอาใจใส่ต่อหน้าที่งาน ประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบสังคม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน สอดคล้องกับ คาเรน คาโชวเวน Karianne Kalshoven ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมส่วนใหญ่จะศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการเป็นผู้นำในลักษณะของผู้นำซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญของพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมโดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้นำและพฤติกรรมของผู้นำเชิงจริยธรรมได้เสนอแนะว่าการปฏิบัติตนตามทำนองคลองธรรม และการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้นำเชิงจริยธรรม องค์กรควรเลือกผู้นำที่มีความยุติธรรม กระจายอำนาจ และมีบทบาทที่ชัดเจน การเลือกและพัฒนาผู้บริหารที่มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีจริยธรรมในการทำงาน เป็นสิ่งสำคัญเท่า ๆ กับการที่ปล่อยให้ผู้บริหารที่ไม่มีคุณธรรมสร้างความเสียหายให้แก่องค์กร ตลอดจนทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง (Karianne Kalshoven, 2010) นอกจากนี้ คาโชวเวน (Kalshoven et al.) ได้ทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาความตรงการวัดแบบพหุมิติ (ELW) เพื่อพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม 7 คุณลักษณะ คือ ความยุติธรรม ความร่วมมือทางอำนาจ ความชัดเจนตามหน้าที่ การนิเทศผู้คน การแนะนำเชิงจริยธรรม เกี่ยวกับความยั่งยืน และความซื่อสัตย์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ ในการรวบรวมพฤติกรรม ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้นำเชิงจริยธรรม พฤติกรรมการเป็นสมาชิกขององค์กรของลูกจ้าง และความมีประสิทธิภาพ พบว่าเครื่องมือนี้มีคุณสมบัติเกี่ยวกับการวัดทางจิตวิทยาและมีความตรงเชิงโครงสร้าง และเป็นเครื่องมือการวัดแบบพหุมิติใหม่ที่สามารถช่วยให้เข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน (Kalshoven, K. et al., 2011)

สรุป/องค์ความรู้ใหม่

1. จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารจากเอกสารต่าง ๆ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) ความจงรักภักดี 2) ความยุติธรรม 3) ความซื่อสัตย์ 4) ความรับผิดชอบ 5) ความเป็นพลเมืองดี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบดังนี้ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ

2. จากการศึกษาข้อมูลภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนจากผู้สอนในสถานศึกษาต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 แล้วนำมาวิเคราะห์โดยค่าสถิติ พบว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมทั้ง 5 ข้อมีเพียง 3 ด้านเท่านั้นที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความรับผิดชอบ และความเป็นพลเมืองดี ซึ่งทำให้ต้องค้นหาต่อไปว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนคืออะไร ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความยุติธรรม จึงเสนอแนะให้ทางเขตพื้นที่การศึกษาจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านใฝ่เรียนรู้ จึงเสนอแนะให้ทางสถานศึกษาจัดกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการใฝ่เรียนรู้

3. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความจงรักภักดี จึงเสนอแนะให้ทางเขตพื้นที่การศึกษาจัดกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของความจงรักภักดีต่อสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

2. ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

3. ควรศึกษาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

เอกสารอ้างอิง

ณัฐริดา นิพนธ์ และคณะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. วารสารมหาจุฬานาครธรรม์, 7(5), 158-159.

ธีรพัฒน์ เพชรศรีจันทร์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในจังหวัดอุทัยธานี. ใน วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

- พระอำนาจ อดตกาโม (น้อยนิล). (2554). การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เพ็ญศิริ สมเรือ. (2558). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราด. ใน วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาณุภัทร ลิ้มจารุญ. (2551). การพัฒนาชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัดและประเมินผลการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4. (2563). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 -2565 อำนาจหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. (2550). คุณธรรมนำความรู้ รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการคุณค่าความเป็นมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้อ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Kalshoven, K. et al. (2011). Ethical leadership at work questionnaire (ELW): Development and validation of a multidimensional measure. The Leadership quarterly, 22(1), 51-69.
- Karianne Kalshoven. (2010). Ethical Leader Behavior and Big Five Factors of Personality. เรียกใช้เมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564 จาก <https://link.springer.com/article/10.1007/s10551-010-0685-9>